

EEN KLEINE STAP

Vorig jaar was het veertig jaar geleden dat Neil Armstrong als eerste mens op de maan liep. Ter gelegenheid daarvan schreef David Whitehouse het boek 'One small step', dat onlangs in Nederlandse vertaling is verschenen.

De oorspronkelijke titel van het boek geeft veel duidelijker aan waar het over gaat dan het Nederlandse 'De geschiedenis van de ruimtevaart'. Het boek beschrijft de geschiedenis van de bemane ruimtevaart, waarbij het accent nadrukkelijk ligt op de wedloop naar de maan. Driekwart van het boek beslaat de periode tot 1975, het einde van het Apollo-tijdperk.

Tijdens de maanlanding bleek de oorspronkelijke locatie niet geschikt omdat deze bezaaid lag met rotsblokken. Armstrong moest uitwijken naar een andere plek. Men maakte zich er vrij veel zorgen over dat we nog maar zo weinig brandstof hadden en daar was ik me heel erg van bewust. Maar ik wist dat, als mijn snelheid en hoogte stabiel waren, ik van een vrij

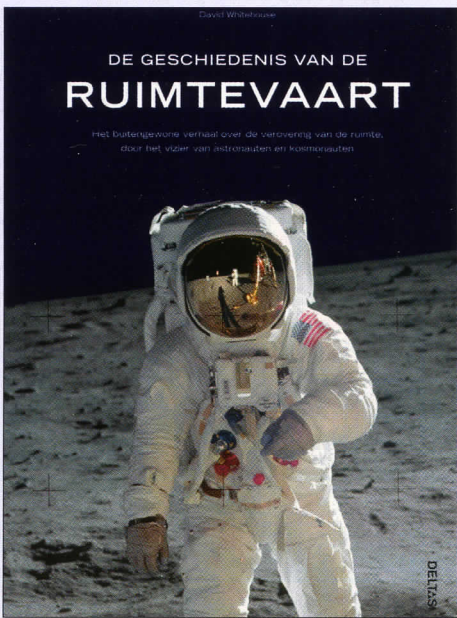
grote hoogte, misschien 14 m of hoger in de zwaartekracht van de maan, naar beneden kon vallen en dat het landingsgestel die klap kon opvangen. Ik maakte me dus waarschijnlijk minder zorgen dan veel mensen die toekeken vanaf de aarde.'

Door veel gebruik te maken van dit soort citaten en interviews met ruimtevaarders en andere betrokkenen is de Engelse astronoom Whitehouse erin geslaagd er een boeiend boek van te maken. Het bevat veel interessante details die zeker voor de gemiddelde ruimtevaartliefhebber niet bekend zullen zijn, zoals een Amerikaanse ruimtewandeling die bijna niet doorging wegens ruimteziekte van de astronaut. Het boek is ook enigszins geschikt als naslagwerk omdat aan bijna elk hoofdstuk een tabelletje met data is toegevoegd, wat een overzichtelijk geheel oplevert. De foto's zijn goed gekozen, nu eens niet de overbekende

plaatjes, maar vooral veel minder bekende afbeeldingen. Helaas zijn ze alleen in zwart-wit afgedrukt. Het boek is verder verlevendigd door het gebruik van citaten die in een zeer groot lettertype zijn afgedrukt, zodat het geheel af en toe meer op een tijdschrift lijkt. Whitehouse laat ook de vele mislukkingen en

rampen die vooral in het begin van het ruimtevaarttijdperk voorkwamen niet onvermeld. Daarbij valt wel op dat hij een wat erg hard oordeel velst over de fouten die door de Russen zijn gemaakt. Jammer is dat Whitehouse weinig pagina's besteed aan de afgelopen dertig jaar van de ruimtevaart. De space shuttle komt uiteraard uitgebreid aan bod, inclusief de ramp met de Challenger (1985) en met de Columbia (2003). Ook de ongelukken met het Russische

ruimtestation Mir leveren spannende verhalen op. Het lijkt erop dat Whitehouse de minder spannende gedeelten van de ruimtevaartgeschiedenis bewust heeft weggelaten. Want om slechts één pagina aan het internationaal ruimtestation ISS te wijden, is toch wel erg weinig voor het grootste bemane ruimtevaartproject uit de geschiedenis waarvan al sinds 1998 wordt gebouwd. En de Chinezen, die al drie bemane ruimtevluchten hebben gelanceerd, moeten het met een alinea doen. De Nederlandse uitgave van *One small step* is een uitgebreid boek in groot formaat, dat alleen al vanwege de vele interviews het aanschaffen waard is. Kortom: goed boek, slechte titel. (JvE)
DAVID WHITEHOUSE: DE GESCHIEDENIS VAN DE RUIMTEVAART • DELTA • 207 BLZ. • € 29,95 • ISBN 9789044727098

ONBEKENDE ARCHITECT UIT DELFT

Van Jan Albarda hebben maar weinig mensen ooit gehoord. Verwonderlijk is dit niet, want van de in Delft geschoolde bouwkundige werden slechts een handvol projecten voltooid. Wel werkte Albarda enige tijd bij de vermaarde architect J.J.P. Oud en kwam hij tijdens zijn studententijd in contact met een aantal gerenommeerde figuren. Maar daarmee houden zijn verdiensten wel een beetje op.

Toch brengt uitgeverij Jap Sam Book een lijvig boek uit, dat het leven van Albarda tot in detail behandelt, tekenwerk van hem presenteert en een groot aantal kennissen beschrijft. *Jan Albarda en De Groep van Delft* is bovenal een gedegen studie, waar overduidelijk heel veel onderzoek aan ten grondslag ligt. De onbekendheid van de man moet de auteurs menig slapeloze nacht hebben bezorgd.

Het boek poogt echter niet zozeer het leven van Albarda in kaart te brengen, als wel de betekenis van de Groep van Delft te beschrijven. Deze groep, waarvan Albarda lid was, pleitte met als strijdkreet WAT WIJ WILLEN begin jaren dertig voor het recht op moderniteit. De opstandige studenten keerden zich tegen de conservatieve klik hoogleraren, die hun vingers niet durfden te branden aan maatschappelijke vraagstukken. Interessante materie, maar door de nadruk op de persoon Albarda gaat deze studentenstrijd in het moeilijk leesbare boek juist verloren. Het einde van Albarda's loopbaan is passend voor het boek: hij eindigt als klavecimbelbouwer in Canada. (TvV)

JAN MOLEMAN & SUZY LEEMANS: JAN ALBARDA EN DE GROEP VAN DELFT • JAP SAM BOOKS • 368 BLZ. • € 38,50 • ISBN 978 94 90322 17 5

